A

Zbiór przysłów znanych.

1. Kto rano wstaje, temu Pan Bóg daje.
2. Kto późno chodzi sam sobie szkodzi.
3. Kruk krukowi, oka nie wykole.
4. Mądrej głowie dość na słowie.
5. Co głowa to rozum.
6. Wlazł jak Pilat w Credo.
7. Potrzebny jak dziura w moście.
8. Potrzebny jak djabeł w Częstochowie.
9. Charda dusza w ubogim ciele.
10. Tak się ma jak groch przy drodze.
11. Kto się kocha ten się czubi.
12. Komu pilno temu czas.
13. Trafił jak kulą w płot.
14. Trafiła kosa na kamień.
15. Nie wszystko złoto co się świeci.
16. Żeby był i wilk syty i owca cała.
17. W cudzym oku widziemy słomkę a w swojem belki.
18. Sen mara, Bóg wiara.

19 Ze smiechu wielkiego poznać głupiego.

20. Jeszcze tego nie było, żeby jajko kurę uczyło.

21. Mędrzejsze jaja jak kury.

22. Co kraj to obyczaj

23. Ruszył konceptem jak martwe ciele ogonem.

24. Co wolno Jowiszowi nie wolno wołowi.

25. Z próżnego i mądry Salomon nie naleje.

26. Nie tak jak chcemy, ale jak możemy.

27. Wiele ten czyni co musi.

28. Kto służy ten wolność traci.

29. Złapał go na gorącym uczynku.

30. Cicha woda brzegi rwie.

31. Przy jednym ogniu dwie pieczenie upiec.

32. Chorego się pytają, a zdrowemu dają.

33. Lepszy rydz jak nic.

34. Wielki człowiek do małych interessów.

35 Pomieniał się stryjek na siekierkę kijek.

36. Nie pożyczaj, zły obyczaj, nie oddają, jeszcze łają.

37. Pokora niebiosa przebija.

38. Nie zaśpi gruszek w popiele

39. Prawda w oczy kole.

40. Szkoda czasu i atłasu.

41. Kiedy trwoga to do Boga.
42. Goły rozboju się nie boi.
43. Gdzie dużo mamek tam dziecko kulawe.
44. Koń ma cztery nogi a potknie się.
45. Nie każdy śpi co chrapie.
46. Poznać pana po cholewach.
47. Jaki Pan taki sługa.
48. Za tanie pieniądze psy mięso jedzą.
49. I w Paryżu nie zrobią z owsa ryżu.
50. Gdzie cienko tam się rwie.
51. Głodnemu chleb na myśli.
52. Syty głodnemu nie wyrozumuje.
53. Bez pracy nie będzie kołaczy.
54. Gdzie drzewo rąbią tam wióry lecą.
55. Pieczone gołąbki nie przyjdą same do gąbki.
56. I do Boga i do Ludzi.
57. I do tańca i do różańca.
58. Od złego dłużnika bierz i tyka.
59. U skąpego zawsze po obiedzie
60. Skąpy dwa razy traci.
61. Kto nie ma chęci, nie jak wykręci.
62. Słyszy jak trawa rośnie.

63. Nie z jednego pieca chleb jadał.
64. Biednemu zawsze wiatr w oczy.
65. Nowe sito na stół, a stare pod ławę.
66. Nowa miotła najlepiej zamiata.
67. Niedaleko pada jabłko od jabłoni.
68. Wszędzie dobrze a w domu najlepiej.
69. Dobry trunek na frasunek.
70. Drzyjmy łyka poki się dadzą.
71. Nie ma złej drogi, do niej niebogi.
72. Z cudzego woza zsiadaj na pół drogi
73. Odrazu Krakowa nie zbudowali.
74. Z dużej chmury mały deszcz.
75. Kto pod kim dołki kopie sam wnie wpada.
76. Tak krawiec kraje jak materji staje.
77. Ziarko do ziarka będzie miarka.
78. Podług stawa grobla.
79. Darowanemu koniowi w zęby nie zaglądaj.
80. Jeszcze się ten nie urodził, coby każdemu dogodził
81. Ciekawość pierwszy stopień do piekła.
82. Dobra nasza bez marjasza.
83 Kto gra w karty ma łeb odarty.
84. Drogi Kraków za grosz.

85. Ani z chleba ani z roli tylko z tego co mię boli.
86. Na kogo Pan Bóg dopuści, to i z kija wypuści.
87. Co robi stara, szyje rozpara.
88. Nieszczęście nie chodzi po ziemi tylko po ludziach.
89. Nie pamięta wół kiedy cielęciem był.
90. Na kogo Pan Bóg to i wszyscy święci.
91. Co oczy niewidzą, tego sercu nie żal
92. To przędzie to mota, to dziewczyna robotna.
93. On psy na ludziach wiesza
94. Dobrej nitki na nikim nie zostawi
95. Wystroił się w cztery nitki na krzyż.
96. Znam się na farbowanych lisach.
97. Na dwu ramionach płaszczyk nosi.
98. Dobry człowiek co ukąsi to zje.
99. Nie dał Bóg świni rogów boby niemi bodła.
100. Ślósarz zawinił, kowala powiesili
101. Od słowa do słowa i kłótnia gotowa
102. Pojechali kłaniać się kazali
103. Za cudze łyczko oddaj rzemyczko.
104. I rachowaną owcę wilk porwie.
105. Boli gardło śpiewać darmo.
106. Kot łowny, chłop mówny zawsze wychodzi na swoje.

107. Strach ma duże oczy.
108. Za twoje mydło jeszcze cię obito
109. Mała rzecz a wstyd.
110. Daj komu konia, a sam siedź w doma.
111. Żyje wieprza bez pieprza.
112. Widzą cię przyjaciele, kiedy worek jako ciele.
113. Kiedy worek jako łata nie ma siostry ani brata.
114. Chcesz stracić przyjaciela pożycz mu pieniędzy.
115. Wysadził się jak sarna w ogon.
116. Ma pamięć jak u niedźwiedzia ogon.
117. Dziwna psu wątroba, kiedy mięsa nie jada.
118. Nie widziała koza woza, zobaczyła sanie były na nie.
119. Kiedy kobiety piorą i chleb pieką, to się mało nie wściekną.
120. Słuchać panu nie zawadzi, kiedy sługa dobrze
121. Radzili o potopie kiedy wody nie było. radzi.
122. Boże ty wszystko widzisz a ja ledwo patrzę.
124 Dał mu też jak krajką przez pierzynę.
125. Pod jakim takim płotem ciszej.
126. Kto jada flaki myśli że każdy taki.
127. Dożyś tego dobrego, za te pieniądze.

128. Nie rezonuj bo nie masz wąsów.

129. Musi skakać jak mu zagrają.

130. Nie rychło Marychno po śmierci wędrować.

131. Póty dzban wodę nosi póki się ucho nie urwie.

132. Z piasku bicza nie ukręci.

133. Kiedy wół ryczy to obora słucha.

134. Wolność Tomku w swoim domku.

135. Nie wierz gębie połóż na zębie.

136. Nie pij wina boś chudzina.

137. Wzdycha jak Suski w pierzach. —

Zbiór przysłów mniej używanych.

1. Po pańskim obiedzie nie daleko zajedzie.
2. Ni z pierza ni z mięsa.
3. Ni z miny ni z czupryny.
4. Kochajmy się jak bracia, drzyjmy się jak żydzi.
5. Kogo szkoda tego grzech.
6. Wstąpił do Piekłów podrodze mu było.
7. Ten człowiek bez czci i wiary.
8. Kto kołacze temu otworzą.
9. Kto mieszka w lesie, temu każdy niesie.
10. Ranny deszcz, babski taniec niedługo trwają.
11. Nie urodzi sowa sokoła tylko to co sama.
12. Nikt nikomu nie dogodzi, tylko ten co go urodzi.
13. Stroi baba firleje, gdy w czubek naleje.
14. Jaka wrona od wody, taka od wody.
15. Kto trzyma dwie sroki za ogon to mu jedna ucieknie.
16. Jedzcie pijcie radam wam, co nie zjecie to schowam.
17. Mądry głupiego nie przegada.
18. Siedź grzybie, póki cię kto nie zdybie.
19. Baranie mącisz mi wodę.

20. W Bogu nadzieja w torbie chleb.
21. Po nitce dojdzie kłębka.
22. Lada djabeł to starszy.
23. Ani orda ani posła.
24. Ten do Sasa, a tamten do lasa.
25. Bez jednego żołnierza wojna się odbędzie.
26. Jaśnie zgaśnie, mospanie pozostanie.
27. Pokorne ciele dwie matki ssie, a harde to żadnej.
28. Kto nie słucha ojca, matki, ten słucha psiej skóry.
29. Która krowa dużo ryczy mało mleka daje.
30. Zły to ptak który swe gniazdo kala.
31. Jednemu szydłą golą, drugiemu brzytwy nie chcą.
32. Panie ~~[illegible]~~ szanuję was, a nas przy was.
33. Cieszy się jak nagi w pokrzywach.
34. Kiedy kota nie ma w domu, to myszy po stole tańcują.
35. Kucharek sześć, a nie ma co jeść.
36. Po dobrej strawie dobra woda w stawie.
37. Gdzie wiele oświadczeń, tam szczerości mało.
38. Jaki Pan taki kram.
39. Ubogo ale chędogo.
40. Dwa razy rad gościom, raz jak przyjadą, drugi jak wyjadą.

41. Kto się chwali ten się gani.

42. Jak siadł tak siadł aby dobrze zjadł.

43. Drogo kosztuje ale dobrze smakuje.

44. Matka mężowa skórka ~~gadzia~~ wężowa

45. U wdowy chleb gotowy ~~ale~~ nie każdemu zdrowy.

46. Pan Bóg a worek to przyjaciel prawy
A ludzka przyjaźń tylko dla zabawy.

47. Koza z woza kołom lżej.

48. Młoda jak jagoda po Ś. Marcinie.

49. Hulaj Dusza bez kontusza.

50. Miły Boże dałeś temu co niemoże
Żebym mógł, niedał mi Bóg.

51. Bierz Michale co ci Pan Bóg daje.

52. Kogo Pan Bóg stworzy tego nie umorzy.

53. Pan Bóg łaskawy da na rękawy.

54 Żony strzelby i konia nie pożyczaj.

55. Koniowi psu i strzelbie nie dowierzaj.

56. Porwał się z motyką na słońce.

57. Przy stole jak w kościele.

58. Dzieci i pieski na ostatku.

59. Jak umrzesz nie zrobi się w niebie dziura.

60. Oglądaj się zawsze na tylne kółka.

61. Chcącemu nie ma nic trudnego.
62. Porządek i praca ludzi zbogaca.
63. Panie Michale, nikogo nie ma bez ale.
64. Dobił się ciepłą ręką.
65. Łyknął, chłysnął, zmrużył oczyma i już go niema.
66. Nie wstydź się roboty, korona ci z głowy nie spadnie.
67. Każda liska swój ogonek chwali.
68. Wstał rano jak dziad z dziesiątej wsi przyszedł.
69. W nieszczęściu poznać przyjaciela.
70. Dla przyjaźni dał się cygan powiesić.
71. U was tak kupić jak u gęsi owsa.
72. Rada gęba, kiedy pan śpi.
73. Nie zapomni języka w gębie.
74. Co masz zjeść dzisiaj to zostaw na jutro, a co masz zrobić jutro zrób dzisiaj.
75. Zuch do klusek a od kaszy to go nic odstraszy.
76. Baj baju, będziesz w raju.
77. Obiecanka cacanka, a głupiemu radość.
78. Nie wart niucha tabaki.
79. Z Bogiem dziadku, miotła u drzwi.
80. Kto chce psa uderzyć to kij znajdzie.
81. Kupiłbym wieś, ale pieniądze gdzieś.
82. Czem skorupka nawre za młodu, tem na starość trąci.

83. Tłusty połeć smarował.
84. Głodno, chłodno i do domu daleko.
85. Ręka rękę umywa, noga nogę wspiera.
86. Strzelec wołu zje nim ptaszka upoluje.
87. Kto ma żytko ma wszystko.
88. Kto orze i sieje, temu się dobrze dzieje.
89. Pan od morza do morza, tylko brzegi nie jego.
90. Ten pan zdaniem mojem, kto przestaje na swojem.
91. Szanuj swego a nie pragnij cudzego.
92. Patrz swego, a, nie kożucha cudzego.
93. Kiedy piwo na kadzi, to się napić nie zawadzi.
94. Za króla Sasa jedz pij i popuszczaj pasa.
A za króla Polaka nie ma ani trojaka.
95. Mądry jak stołowe nogi.
96. Wilczek w baraniej skórce.
97. Łaska pańska na bystrym koniu jeździ.
98. Sprzedaj woły, a kup smoły.
99. Czego natura nie dała to i kowal nie ukuje.
100. Grosz do grosika zbierzesz dukacika
101. Kto grosza nie załuje, ten szeląga nie wart.
102. Tak się tobą dorobi, jak wilkiem zorze.
103. Chce ci się robić, jak wilkowi orać.

104. Z dużej chmury mały deszcz.

105. Kolczyk w uchu, pustki w głowie, pustki w brzuchu

106 Morze by wyschło żeby do niego deszcz nie ściekał

107 Trzeba Nieba ale trzeba i chleba

108 Bóg nie pochopliwy ale sprawiedliwy

109 Rany za rany a sąd wziął barany

110 Każdy sobie rzepkę skrobie

111 Głóg i dług tesz tych samych liter się składają / jedną drogą idą

112 Swaru swaru ni pieniędzy ni towaru

113 Kto to słychał

Żeby Babie było Michał

114 Zegar nie je nie pije

a jednak bije

115 Pan Bóg go stworzył jak baba syrek

116 Gdzie czworo

tam sporo

a gdzie jedno

tam ledwo

117 Snadniej o osełke kiedy kosa jest

118 Snadniej o nóż kiedy chléb jest

119 W piecu ogień, chléb na desce

Napijmy się kumo jeszcze

120 W murach krzyczą a za murami cicho

121 Cudza rzecz nikomu na dobre nie wyjdzie

122 Na czyje datki to obiadrzatki

123 Ni pękano, ni z bicza trzaskano a zajechano

124 Nie każdemu skrzypce grają

125 I mocnego przytrzymają

126 Jak się kuma z kumą zejdzie

na jednej się nie obejdzie

I pół kwarty jeszcze mało

Więcej by się kumo zdało

127 Pan rokita

Pan i kwita

128 Na miskę mi łyta w garku mi ostawła

i jeszcze z wami będę jadł

129 Kupiliśmy wieś

130 ale pieniądze gdzieś

130 Dobry myśliwy zły rolnik

131 Nie może innych kochać kto sam siebie kocha

132 Bliższy sąsiad jak rodzony brat

133
Kto gęsto sieje

to się z drugich śmieje

134
Kto chciwie zbiera

diabeł mu wydziera

135
Złego i sznurek nie utrzyma

136
Często się na świecie zdarza

Że pan wyjdzie na nędzarza

137
Wieśniak pragnie pola żołnierz wojny

Szlachcic godności Gospodarz pokoju

Rzemieślnik roboty malarz piękności

A kobiety całego świata

138
Chciała by dusza do Raju

Ale grzechy nie puszczają